

осмислення явищ душевної сфери життя людини через явища її тілесного життя, а з іншого – проведення паралелей між її тілесним функціонуванням і подіями духовного життя. Також описано один із методів арттерапії – бібліотерапію та її різновид казкотерапію, де метафора виконує провідну роль і часто виступає у ролі архетипу, що трансформується у сучасні моделі, наближені до реалій життя і до проблем особистості.

Література

1. Вознесенська О. Л. Ресурси арт-терапії на допомогу вимушеним переселенцям: практичний посібник / О. Л. Вознесенська. – К. : Human Rights Foundation, 2015.
2. Копытин А. И. Основы арт-терапии / А. И. Копытин. – СПб.: Лань, 1999. – 254 с.
3. Пезешкиан Н. Психосоматика и позитивная психотерапия / Н. Пезешкиан; пер с нем. – М. : Институт позитивной психотерапии, 2006. – 464 с.
4. Клауд Г. Дети: границы, границы...: пер. с англ. И. Стариковская / Г. Клауд, Дж. Таунсенд. – М. : Триада, 2001. – 101 с.
5. Колошина Т. Ю. Арттерапия: Метод. рекомендации / Т. Ю. Колошина. – М. : Изд-во Института психотерапии и клинической психологии, 2002. – 84 с.

УДК 159.922-026.15

НИКУЛЯК О. Г., ЧЕКАН О. І.,
Мукачівський державний університет

КРЕАТИВНІСТЬ: СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ

Креативністю називають здатність людини до нестандартного мислення, ширше до творчості. Це спроможність уникати шаблонів і генерувати нові ідеї.

Креатив, креативність – це варіації модного зараз слова. Модного й поки що не побитого занадто частим уживанням. Однак, щоби слово вживати, неодмінно треба з'ясувати його значення. *Creative* з англійської мови перекладається як «творчий». Здається, усе просто. Просто. Та не зовсім. Справа в тому, що крім творчого існує ще трохи інше поняття, трактування цього слова.

Креативним називають інше, відмінне від більшості людей, мислення. Це саме спосіб мислення, сприйняття навколишнього світу, прийняття або неприйняття самого себе у складі світу, інакомислення.

У Сполучених Штатах Америки, як і на більшій частині території Європи, креативними прийнято вважати дітей, які народилися з якимись відхиленнями в розвитку, не фізичному, а в розумовому. І якщо більшість людей у Росії й по всьому колишньому Радянському Союзу вважають таких людей хворими, а часто й душевнохворими, то, в «іншому світі» до них знайшли інший підхід, по-іншому почали ставитися.

Знання того, що не всі люди схожі, одночасно полегшує й ускладнює життя.

Творчі люди – насправді дивовижна категорія населення. Вони перебувають у дивному віці, а часто в них його взагалі немає. Вони все

прагнуть зрозуміти самі. Таким чином, вивчення будь-якого об'єкта починається з дослідження його реакції на навколишнє середовище. І вивчаючи людину творчу, слід у першу чергу звертатись до її бачення світу.

Шалва Амонашвілі застерігав: «Діти страждають від нестачі вчительської творчості». Педагогічна творчість – це особистісна риса педагога, яка є невичерпним джерелом ініціативи, активності, натхнення, творчого ентузіазму і для нього самого, і для його вихованців.

Термін «креативність» (від англійського *creative* - творити), широко вживаний у світі, поте в українській освіті з'явився не так давно. Вперше для характеристики особистості у вітчизняній педагогічній науці до нього звернувся Микола Ярмаченко (2001р.), визначивши креативність як творчі можливості людини, які проявляються у мисленні, почуттях, спілкуванні, діяльності. Відтак і розвивати ці здібності потрібно комплексно, у різних видах діяльності дитини, у рамках цілісного освітньо-виховного процесу в дошкільному закладі.

Креативність – творчий дух, творчий потенціал індивіда, його творчі здібності, що проявляються не тільки в оригінальних продуктах діяльності, а й у мисленні, почуттях і спілкуванні з іншими людьми.

Отже, область креативності складна для досліджень та викликає чималу кількість суперечок, оскільки накопичено достатньо емпіричних фактів щодо даної проблематики. Вже на початку 60-х років минулого століття було описано більше ніж шістьдесят визначень креативності, а та кількість, що існує сьогодні, потребує ґрунтового аналізу. Сама проблематика вивчення креативності має достатньо давню історію.

УДК 37.017 (09)

НІКШЕЛО Д. А.
Мукачівський державний університет

ПРОСВІТНИЦЬКА КОНЦЕПЦІЯ О.ДУХНОВИЧА

Наш час – історична і відповідальна доба творення української державності, час національно-духовного відродження. У цьому процесі ми не можемо обійтись без правдивих сторінок книги національної історії, культури, літератури, педагогіки, адже сьогодні йдеться про утвердження національної духовності, свідомості майбутніх громадян української держави, про їхню духовну єдність, честь, віру, совість і патріотизм. Яскравим представником просвітництва Закарпаття ХІХ ст. стала будительська генерація, яку очолив О. Духнович. Його – складна й суперечлива.

Аналіз наукової літератури дозволяє зробити висновок, що спадщина О. Духновича стала предметом вивчення українських та словацьких науковців – Ю. Бачі, Д. Данилюка, О. Машталера, О. Мишанича, Ф. Науменка, М. Ричалки, О. Рудловчак, О. Сухомлинської, В. Туряниці та ін.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>